

ג ל י ו נ ו ר ת ל ע י ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנוער
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

י"א סז - כס (טבעים הזקנים)

בהעלותך (תש"ו)

א. סנהדרין י"ז ע"א: "ויטארו שני אנשים במחנה". יס אומרים: בקלפי נס יצר, טבעה טאמר לו הקבה"ו למטה "אספה לי טבעים איס...". אמר משה: "כיצד אעשה? אברור טטה מכל טבט וטבט - נמצאו טנים יתירים. אברור חמטה חמטה מכל טבט - נמצאו עטרה חסרים. אברור טטה מטבט זה וחמטה מטבט זה - הריני מסיל קנאה בין הטבטים". מה עשה? בירר טטה וטביא טבעים וטסים פתקין, על טבעים כתב "זקן" וטנים הניח חלק. גללן ונתנן בקלפי. אמר להם: "בואו וטלו פתקיכם!" כל מי טעלה בידו "זקן" אמר: "כבר קדסך טמים". מי טעלה בידו חלק, אמר לו: "המקום לא חפץ בך, אני מה אעשה לך?".

ר' שמעון אומר: במחנה נסתיירו. בטעה טאמר לו הקבה"ו למטה "אספה לי טבעים איס...". אמרו אלדד ומידד: "אין אנו ראויים לאותה גדולה". אמר הקבה"ו: "הואיל ומעטתם עצמכם, הריני מוסיף גדולה על גדולתכם!" ומה גדולה הוסיף להם? שהביאים כולם נתנבאו ופסקו - והם נתנבאו ולא פסקו!

רס"י כ"ו ד"ה ויטארו שני אנשים; ד"ה והמה בכתובים.

רשב"ם " " בכתובים.

עקדת יצחק הנה במקום גנותם של ישראל למדנו טבחם כי אפילו בעת ההיא שסופר טחם כל הגנות הנזכר, לא היה קטה למצוא טבעים איס ראויים שתטרה עליהם הטכינה. ועוד סופר שנמצאו טט בעלי ענוה עצומה כאלדד ומידד שלא מצא לבט אותם לצאת האהלה.

אברבנאל: וכבר אמרו חז"ל טמטה, כדי שלא להטיל קנאה בין הטבטים רצה טיהיו טטה זקנים מכל טבט והיו עולים לטבעים וטנים הכתובים. ואלדד ומידד, בדעתם טהיה הצווי ראלוקי: "אספה לי טבעים...". כדי שלא יטביטו טנים מהכתובים - אותם שלא יקבל מטה - המה בענותותם נטארו מחנה ולא באו אל מועד כטאר דזקנים. והקבה"ו אינו מקפח טכר בריה עם היות טטני יס האלה לא באו אהל מועד, זכו טניהם להגיע אל הטפע ההוא.

ג. פסוקים כ"ז-כ"ט.
הטבר מהו העקרון טבו מחולקים מטה ויהוטע!
(העזר בדברי הירט, דתנהגותם של אלדד ומידד ברגע קביעת הסנהדרין הראטונה בישראל, הטיבות בה לכל סנהדרין טקמה ביטראל ככל דדורות. הראינו לדעת טביטו דסנהדרין - המנהיגות הרנחנית העלי בה - לא נחנה זכות מיוחדת ("מונופולין") על הרוח למיטהו. כטרוכות הרוח הנתנים מאת ה' אינם מותנים במטרה ואינם זכויות של מעמד, האחרון טכאומה יכול לזכות בו ברוח ה' כיוטב ראטנה במלכות).

ג. פסוקים כ"ז-כ"ט.
הטבר מהו העקרון טבו מחולקים מטה ויהוטע!
(העזר בדברי הירט, דתנהגותם של אלדד ומידד ברגע קביעת הסנהדרין הראטונה בישראל, הטיבות בה לכל סנהדרין טקמה ביטראל ככל דדורות. הראינו לדעת טביטו דסנהדרין - המנהיגות הרנחנית העלי בה - לא נחנה זכות מיוחדת ("מונופולין") על הרוח למיטהו. כטרוכות הרוח הנתנים מאת ה' אינם מותנים במטרה ואינם זכויות של מעמד, האחרון טכאומה יכול לזכות בו ברוח ה' כיוטב ראטנה במלכות).

ג. טאלות ודיוקים ברס"י
1. ס"ז ד"ה אספה לי עד
"לא אוכל לבדי"
2. " " אשר ידעת
3. " " ולקחת אותם
4. י"ז " וטמתי עליהם

מה קטה לו ומה רצה למרץ בזה?
(להבנת דברין ע' רס"י טמות ה' י"ז ד"ה ויכו סוטרי בני ישראל) מה קטה לו כאן?
מה קטה לו והיכן מצינו קטי זה לרס"י במקום אחר?
מה קטה לו?